

D. A. G.
DISSERTATIO BOTANICO-MEDICA,
SISTENS
LIGNUM QVASSIÆ,
QUAM,
CONSENS. EXPER. FACULT. MEDICÆ,
IN REGIA ACADEMIA UPSALIENSI,
PRÆSIDE,
NOBILISSIMO atque CELEBERRIMO
D. D. CAROLO
V. LINNÉ,
EQVITE AURATO DE STELLA POLARI,
S:Æ R:Æ M:TIS ARCHIATRO,
MEDICIN. ET BOTAN. PROFESSORE REG. ET ORD.
ACAD. SCIENT. UPSAL. HOLM. PARIS. PETROPOL. BEROL.
IMPER. NAT. CUR. BERNENS. LONDIN. ANGLIC. MONSP.
TOLOS. ET FLORENT. MEMBRO,
PRO GRADU DOCTORIS OBTINENDO,
PUBLICO EXAMINI SUBMITTIT,
STIPENDIARIUS REGIUS,
CAROLUS M. BLOM,
SMOLANDUS.
IN AUDITOR. CAROL. MAJ. D. XXVIII. MAJI
ANNI MDCCCLXIII
HORIS, ANTE ET POST MERIDIEM, SOLITIS.
—
UPPSALIÆ.

4848
c.2

SÆ RÆ M:TIS
MAGNÆ FIDEI VIRO,
Supremo excubiarum militarium
PRAEFECTO, Legionis Dahlecarlicæ TRIBUNO,
Regique Ensiferorum Ordinis
EQUITI,
Generosissimo ac Nobilissimo
DOMINO,
**D:NO GUSTAVO
HENRICO
MANNERHEIM,**
ob collata beneficia vere Paterna,
in
piam gratissimæ mentis tesseram

SACRA.

I. N. S.

CAP. I.

uoniam Sanitas sola felices & miseros
discriminat; MEDICINA equidem,
quæ illam tuendam reficiendam ve-
cet, mortalibus inter primas Scientias
est reputanda, omnique studio exco-
lenda. Medicina duobus, quod ajunt,
nititur pedibus, quorum alter PATHOLOGIA est, in
notitiam ducens morborum, THERAPEUTICA alter,
cognitionem tradens medicamentorum. Utrumque hoc
Medicinæ fulcrum perinde necessarium Medico est. Quem-
admodum enim non refici horologium fractum potest, vel
in motu ordinato turbatum, nisi vicio probe perspecto, &
instrumentis idoneis, quibus reficiatur, aptatis; sic etjam nec
tollitur morbus, nisi natura ejus primum cognita, medi-
camentisque aptis propinatis. Hæ vero Medicinæ partes,
vario tempore, varia subiere fata. Veteres, pro ratione

fui ævi, celebrandam utriusque habuerunt notitiam, & æque in dignoscendis Medicamentorum simplicium viribus, ac in Semioticis & Prognosticis versati sunt. Revocatis autem scientiis, cum clarior lux litteris affulisset omnibus, ea cumprimis pars, quæ statum hominis sanguinum morbosumque docet, summo studio summaque cura Anatomicorum & Physiologorum mechanicorum, ad summum fere pervenit perfectionis cacumen; dum contra illa, quæ de Viribus medicamentorum agit, in primis, saltim diu, cunabulis hæsit, nescio vix quo fato neglecta. Sic pleræque plantæ nostræ officinales usu tantum coluntur Antiquorum, Græcorum nempe & Arabum, a quibus quidem, præjudicio sæpiissime virium seducti, recentiores amplas suas concinnarunt medicamentorum formulas, potius tamen credo in detrimentum & opprobrium, quam robur & emolumentum Medicinæ. Causa vero, cur, per tot secula, proficia hæc Medicinæ pars succubuerit, ea præsertim esse videtur, quod Medici, nec quantum oportuit, nec quantum decuit, in Scientia Botanica versati fuerint: cui etiam addi potest illa, divulgata nimis, per orbem medicum quorundam theoria, qua artis salutiferæ Cultores sedulo a medicamentis toxicis caverent, eaque prorsus e foro extirparent therapeutico. Sed nesciunt erroneæ ejusmodi sectatores sententiæ, quemadmodum præclare monuit NOBILISS. D:s PRÆSES in *Mater Medic.* 1749 edita, *Canon.* 16 & 17. in Toxicis maxima latere medicamenta, Venenaque a medicamentis non nisi sola dosi differre, cuius rei clarissimum omnino est exemplum Mercurius sublimatus corrosivus, quo, ut ut venenatissimo, pertinacissimi, &, alioquin, curam sæpe respuentes, tuto tolluntur morbi.

Jam vero, postquam faustissimum tandem Scientiæ Naturali, & præsertim Botanicæ, illuxit ævum, quo in formam disciplinæ redacta est, scrutinium quoque medica-

men-

mentorū magis magisque excoli cœpit. Hinc, nostris temporibus, Viennenses, cura ILLUSTR. D:NI L. B. VAN SVIETEN, medicamenta tentatum iverunt antea minus spētata, utpote Mercurium supra nominatum, Lythrum, Uvam ursi, Conium, & plura. Nec defuerunt qui ab America multa nobis attulerint, recentiori ævo, medicamenta præstantissima, quorum, ut exempla quædam proferam, memorasse sufficit Chinchinam, Gua-jacum, Sassafras, Conrajervam, Ipecacuanham, Iala-pam, Pareiram, Sarsam Parillam, Tachamahacam, Vanillam, Copaiyam, Tolu. Prosesto cortex chinchinæ solus tanti est momenti, ut, Medicorum, hoc cimelio de-stitutorum, curæ commissi multi, misere si non peri-rent, diu tamen torquerentur ægri. Nihil enim illo præ-stantius in febris intermittentibus est, utilius nihil in morbis plurimis a laxitate & acido ortis, quod eo magis apparet, quo accuratori lance consideramus tum fre-quentissimum illum præscribendi usum, tum stupendam illam copiam, qua e Chilli & Peru quotannis exportatur, unde tantum certe Hispanis lucri redundat, ac unquam e ditissimis Americæ fodinis argenteis. Itaque mirari sa-tis non possum, cur Medici Europæ Australioris ne uni-cam quidem tanti nominis arbusculam in suas regiones inferendam, ibique plantandam, curaverint, ubi tamen adeo facile cresceret, atque ubi, si verbis loqui liceat poëtæ,

Omnibus esse dedit, si quis cognoverit uti.

Verum mentionem chinchinæ sic faciendo, medi-camenti sane, quod in Materia medica primum merito sibi vindicet locum, animum simul in id intendo, ut Be-nevolum Leñorem excitem ad considerandum aliud quod-dam Pharmacum, quod, me quidem judice, chinchi-nam longe superat. Antequam autem descriptionem ejus

virtutesque dedero, verbo indicare decet, summas deberi gratias **NOBILISSI:o D:o CAROLO DAHLBERG**, militum Protribuno virtutis gloria præsigni, cuius industria, studioque rei semper inserviendi publicæ, novum hoc medicamentum nobis innotuit cujusque cura simul ab India occidentali ad nos translatum est.

CAP. II.

Surinamum provincia Americes, ad latitudinis 6:um versus Septentrionem gradum, ditioni Belgarum adjecta, Regio amoenissima est, & per frequentissimam Coffeæ aliarumque plantarum culturam satis nota; at solo valde humido laborans. Ejusmodi loca sanitati admidum officiunt, qua de re Belgium fœderatum, in Europa, nos satis evincit. In Indiis autem tanto majorem talis sedes noxam infert, quanto calor ibi fervidus Solis plus putredinis excitat, foetoris plus atque mephitis, quæ, poris corporis apertis, facile attrahuntur; horrendasque incendunt febres. Certe testantur omnia fere itineraria Surinamum huic incommodo in primis obnoxium esse, adeo ut vix tertia pars advenarum, qui illuc appellunt, salva redeat, sed morbis moriatur endemiis regionis, quales sunt febres exacerbantes, Amphetamine puta, Tritæus, Tetartophia, Hemitritæa, atque Heætæca. Et quamvis incolæ, longo quidem abhinc tempore, tam intercindendo silvas, quo liberior regioni redderetur aura, quam etiam huc illucque ducendo canales, atque excogitando medicamenta appropriata, omni in id studio incubuerint, ut malo huic fatali mederentur; vix tamen quidquam effecerunt, usquedum obscurus quidam Servus nigrita, nomine *Qvassi*, medicamentum quoddam invenerit, quo uti contra malignas conservorum suorum febres tanto successu coepit, ut ejus auxilium petere vel ipsi domini cogarentur. Hoc vero suum medicamentum, tantum absuit,

ut

ut detegere voluerit, ut potius id semper sanctissimum celare arcanum studuerit. Nec brevi detectum, credo, fuisset, nisi, magna Publici aestumatione dignus, NOBILISS. D:us CAROL. DAHLBERG tantam sibi a Quassio hoc, Socri suæ tum temporis servo, venerationem & amorem conciliasset, ut cordate non solum ipsum sibi medicamentum obtulerit, sed & arborem, e cuius radice desumtum esset, ostenderit: quæ arbor circa Surinamum fatis frequens est, extra vero illum rarissime reperitur. Tandem, dicti Viri Nobilissimi cura, Qvassii arcanum hoc ad NOBILISS. D:m PRÆSIDEM pervenit, qui summas ejus Qualitates, Vires & Usum, nuper, in prælectionibus publicis de Materia Medica, exposuit, unde tanta me cepit cupiditas illud cum Orbe medico communicandi, ut temperare mihi haut potuerim, quin publico specimine illud exhibendum rogarem, fore ea opera sperans, ut de genere humano merear, atque sic proficuo Argumento compensem, quod elegantiae simul in scribendi ratione desideratur.

CAP. III.

QVASSIÆ *Lignum* nomen illud est, quod novo huic Medicamento inposuit NOBIL. D:s PRÆSES. Cujusnam autem Arborum generis esset, cognitu perquam fuit difficile. Dominus ROLANDER, qui, ante aliquot annos, Surinamo domum rediit, & præstantissimas hujus Phramaci vires celebrare novit, illud radicem esse *Zygophylli æstuantis* ratus est, cujus descriptio est data in *Spec. Plant. edition. 2. pag. 552.*

At Nobiliss., quem nominavimus, D:s DAHLBERG verum ejus nobis patefecit genus, qui arborem Surinami suo in horto copiose seruit; & Surinamo ante annum in Patriam redux, adeo curiosus fuit, ut non solum racemum *florum* ejusdem, sed etiam *fructus*, & *folia* sepa-

separatim, secum Spiritu vini conservata duxerit, quo-
rum inspectione sequens sic Descriptio condita est.

QVASSIA.

- CAL. *Perianth.* pentaphyllum, brevissimum: folio-
lis ovatis, persistentibus.
- COR. *Petala* quinque, lanceolata, elongata, sessilia,
æqualia. *Nectarium* squamis quinque, ovatis,
villoso, basi filamentorum interiori insertis.
- STAM. *Filamenta* decem, filiformia, æqualia; lon-
gitudine corollæ. *Antberæ* oblongæ, incum-
bentes.
- PIST. *Receptaculum* carnosum, orbiculatum, elevatum,
germine latius. *Germen* ovatum, ex quinque
compositum. *Stylus* filiformis, longitudine
staminum.
- PERIC. quinque, lateralia, distantia, receptaculo car-
noso orbiculato inserta, ovata, obtusa, bi-
valvia.
- SEM. solitaria, globosa.
- CAUL. teretes, arborei, cinerei: *ramis* rarioris nec mul-
tum subdivisis: ramulis ultimis viridibus: pun-
ctis inpalpabilibus albis adspersis.
- FOLIA pinnata, alterna, petiolata, patentia: *Petiolis*
communibus, spithameis, utrinque marginatis
membrana latiuscula, ad ortum foliorum con-
tracta, terminatis in mucronem molle, su-
bulatum, marcescentem, pubescentem. *Pin-
nae* s. *foliola* trijuga seu quadrijuga, sessilia,
rarius exakte opposita, lanceolato-ovalia, acu-
minata, integerrima, lævia, glabra, nonnihil
venosa, patentia, pervigilia, coccis hesperi-
dum (in hybernaculis nostris) valde obnoxia,
ante explicationem conduplicata, digiti lon-
gi-

gitudine, duorum pollicum latitudine, membranacea, nec rigida, persistentia saepe per totum autumnum, non tanem perennia, late viridia.

FULC. *Stipulae* nullae sunt, nec *Arma*. RACEMI terminales, simplices: *Braeteis* alternis, linearibus reflexis: corollisque magnitudine & fere statuta Dictamni albi.

Ex dato itaque Charactere omnino quidem liquet QVASSIAM nostram proxima cum ZYGOPHYLLO, quod etiam squamas ad basin filamentorum habet neotriteras, affinitate conjunctam esse. Utramque vero arborem non ejusdem esse generis satis indicat fructus, qui in Quassia, more OCHNES, ad idem receptaculum carnosum pericarpiis quinque gaudet distantibus, monospermis; in Zygophyllo vero capsula 5-locularis est atque polysperma. Atque sic genus QVASSIAE in eodem a ZYGOPHYLI O differt gradu, quo differt a Ruta Dictamnus.

1. QVASSIA amara. *Spec. Plant.* 2. pag. 553., unicum verum nomen est, quod huic vegetabili inpositum esse reperio.

Nux americana, foliis alatis bifidis, *Comm. hort.* 1. p. 183. t. 94., juvenis est abor, quae nostram admodum refert, ut non dum satis adulta. Non me quidem fugit, quod D:s BROUN, aliique, Melicoccam hanc Figuram Commelinii habeant; vero tamen est simile, illam Quassiae potius adjiciendam esse, nec forsitan ullo modo ab illa differre. Ceterum nulla alia hujus vegetabilis invenire potui synonyma.

Quod ad arborem Quassiae attinet, illa pluribus abhinc annis, in horto nostro Academico late viguit, adque altitudinem octo pedum pertigit. Quoniam vero flores hec proferre nunquam vila est, semper pro specie quadam Sapindi, cui multum facie externa assimilatur, habita est, donec

donec tandem NOBILISS. D:us PRÆSES folia supra com-memorata, in Musæo Dalbergiano, obtinuit, & eadem esse cum foliis arboris nostræ observavit, unde sic verum hujus nomen nobis innotuit.

LIGNUM QUASSIÆ est caudex descendens, seu radix prædictæ arboris, a plurimis tamen lignis nulla se distinguens nota singulari. Albicans est, crassitie brachii humani, at, aéri per aliquot tempus commissum, non nihil flave-scens. Medulla cum alburno cohæret, nec ab illo ullo modo separatur. Cortex est tenuis, colore griseo, inæqualis & rudis, interdum fissuris quasi exulceratus. Hinc ratione structuræ externæ difficillime ab aliis dignoscitur.

CAP. IV.

QUALITATES hujus *ligni* dum quæro in ODORE & SAPORE, *Odor* nullus observatur, *Sapor* autem *Amarissimus*, nec inter omnia, quot ego novi, medicamenta similem sui habens. Est enim omnium fortissimus & maxi-me concentratus, sine tamen ullo stiptico, vel ejusmodi quod chinchinæ inest, quodque eam nobis adeo ingratam reddit. Hinc si minima hujus, aut ligni, aut corticis, lami-na sumatur, quæ nec tenuissimo papyro crassior neque se-mine melonis major est, atque illa lingua excipiatur, mox tam puram tribuit amaritatem, ut purior & saturatior cogitari nequeat, quæ tantum abest, ut mox evanescat, ut potius lin-guam quasi penetrare sentiatur, eique quam diutissime im-mutata & fixa inhæreat. Pari modo sese res habet, si infusum Qyassiæ gustetur. Unicus namque pulveris ejus scrupulus tanto integrum aquæ ferventis libram sapore amaro imbuit, ut mirari sane conveniat, in tam parva radicis mole tan-tam latere virtutem. Nec amarum hoc, quemadmo-dum supra monuimus, ullo modo est ingratum, sed po-tius

tius placidi quid præbet, cum, viribus tandem exhaustum, à lingua recedit. Unde merito dici potest, hoc ipsum, inter omnia amara, una esse & summum & simul gratissimum. (*)

VIRES vero Qvassiae quod respicit, quicunque ad theoriam Saporum animum attendere vult, facile percipiet illas admodum *Balsamicas* esse. Balsamica autem dicuntur, quæ per amarorem & acido resistunt & putredini, quo duplii Principio solvuntur & destruuntur tam vegetalia, quam animalia, omnia. Quod autem amaris *acida* & *putrida* frangantur, omnique modo inhibeantur, quotidiana edocemur experientia. Sic Absinthium, æstate, cerevisiæ acescenti immisum, intra pauca minuta, acidum frangit & domat. Idem etjam valet de Lupulo, qui, cum cerevisia coctus, ab acore illam, & ingrato mucore, diu præservat. Quapropter oenopolæ, rei hujus optime gnari, vina marcida amaris corrigunt, eaque dein pro stomachalibus divendunt. Jam

B

au-

(*) Cum hac nostra quoniam, in qualitatibus & viribus, multum convenit GENTIANA INDICA, in *Pharmacopœa Wurtenbergica*, pag. 141, proposita, quamvis hanc ab illa diversam esse speciem, ex radice crocea geniculata, facile novi, libet ex laudata *Pharmacopœa* hujus delineationem addere.

GENTIANA INDICA. Sub hoc nomine a Lusitanis radix quedam geniculata pallide flavescens, variis nodulis ac circulis instar Hypocaccuannæ calamistrata, ante aliquot annos ex America allata fuit. Tantæ, & tam penetrantis aromaticæ, neutiquam tamen irrigatae amaritudinis deprehenditur, ut gentiana nostra, centaurium minus, colocynthis, aliaque amara cum hac collata, insipida ac inertia vocari mereantur.

De charactere hujus botanico, sicut de multis aliis ex America allatis, nihil nobis constat: Laudatur adversus omnium male moratarum febrium indolem, atque unicum bujus radicis scrupulum, ad febrile fermentum ex visceribus excutiendum, plus efficere, quam plures corticis chine drachmæ. Quin imo plurimos ex sola bujus radicis Gentianæ indicæ mesticatione, & saliva deglutita, tanquam incantamento restitutos fuisse Excell: D. Schendo, Russorum exercituum Medicus, perhibet.
Act. ph. med. Vol. I.

autem qualem amara vim in acida exercent, talem etiam in putrida conferunt. Carnes namque Scordio involutas a putredine conservari immunes, veterum est tam nota, quam quæ notissima, observatio. Et neminem unquam fugit, cadavera, Aloë & Myrrha condita a putredine integra perdurare secula. Hæ etiam Qvassia nostræ sunt vires: ne dicam illam, quemadmodum cetera summe amara, *tonicam* quoque esse, atque adeo valde stomachicam.

USUM denique hujus dum perpendimus, *in genere* dicendum est, illam in omni morbo conducere, ubi conducunt reliqua medicamenta amara: *speciatim* autem, & præcipue, summa laude inclaruit in *Febribus Intermittentibus atque Exacerbantibus*. Physiologica edocti experientia novimus, massam sanguineam ex sanguine rubro & feroſo conſtare. Ruber sanguis putreficit, serum aceſcit. Quando serum vitiatur, transit illud in acidum multiplicabile, quemadmodum in Tertiana, aliisque Intermittentibus, ubi sudor adeo acidus percipitur, naresque ferit, ut, solo fere odore, dicere possis, quo morbo æger laboret. Hoc autem acidum tollitur amaris: unde itaque Chinchina sacra semper est anchora in febribus intermittentibus, ut &, ante ejus tempora, fuere Gentiana, Centaurium, Chamomilla, Faba Ignatii, Nux Vomica, cetera. Idem quoque valere opinor de febribus Exacerbantibus, quæ, meo quidem judicio, non nisi Intermittentes sunt, cum tamen tam protractis, atque contiguis, paroxysmis, ut alter vix demittat, cum alter incipit. Hinc etiam est, ut febres Exacerbantes, a quibusdam Medicis, dictæ sint Subintrantes, & Remittentes seu Exacerbantes primo vere, proiectiori æstate, typum ſæpe induant Intermittentium. Nec cura Exacerbantium ullo modo differt ab illa, quæ in febribus Intermittentibus adhibetur; utraque enim absolvitur Emeticis, digestivis,

Cor-

Cortice Peruviano. Quando autem febres Exacerbantes male moratæ indolis sunt, quemadmodum non raro, præsertim in America accidit, usus chinchinæ s̄epe irritus est et fallit. In tali tum casu *Lignum QUASSIÆ*, inter omnia huc usque detecta medicamenta, palmam sibi vindicat, tantæque, secundum plurium, ab America, virorum fide dignorum observationes, virtutis & efficaciam est, ut præsentanea censeri merito possit medicina.

MODUS *Quassiam prescribendi* varius esse potest. Dari enim conductit vel in *Pulvere*, vel in *Pilulis*, vel in *Electuario*, vel in quacunque forma alia. Quassi ipse radicem raspatam sumit, digerit cum spiritu vini gallico per unum alterumve diem, loco tepido, *tincturamque inde* ortam decantat, filtrat & propinat. Quæ autem Nobis maxime arridet, formula hæc est:

R. Lign. Qvassiae, raspati drachm. j.

Aqu. fontan. ebullient. Libr, j.

Stent in digestione per horulam, & *infusi*
d:r sæpius Unc. j. pro dosi.

Si vero quis, vel gratioris saporis conciliandi causa, vel etjam alia conditione ductus, infusum ejus *vinosum* velit, etjam id tuto parari atque propinari potest. Nec dosis ullo modo est metuenda, sed porrigi potest ad duplam, triplam, imo quadruplam, sine omni formidine, violenti vel corrosivi veneni: ne reticeam, quod ne eckoprotica quidem sit; unde omnino patet, eam naturæ nostræ, reliquis extreme amaris, multo amiciorem esse.

Cæterum, quamvis Quassia, in quantum ego novi, non nisi in dictis febribus Intermittentibus atque Exacerbantibus huc usque inclarerit, nullum tamen est dubium quin in reliquis morbis, ab acido ortis, præstantissimo se effectu probatura sit, utpote in Hypochondriasi, Arthritide, Leucorrhœa, imo ipso putridissimo Sphacelo.&c.

CAP. V.

EXPERIMENTA, cum Ligno Quassiae, in Patria nostra, instituta, pauciora adhuc sunt, quod sane non mireris, cum in copia nondum obtineri potuerit. Ex paucissimis tamen, me rem haut injucundam Lectori futurum spero, si aliquot heic inserta sistem.

1. Aeger, fere octogenarius, calidus se exposuerat conclave frigido, unde non multo post vehementissima est correptus febre Exacerbante *Hemitritaea*. Vires ejus debiles canaque senectus Medico non permiserunt, ut Ipecacuanham, vel aliud quoddam emeticum, prescriberet. Et præterea quoniam Chinchinam adeo aversatus aeger est, ut eam nullo unquam modo ferre potuerit, propinabatur ipsi infusi Qyassiae unc. j, quavis hora; & eo quidem eventu, ut febris post diem sesquialterum prorsus sedata sit.

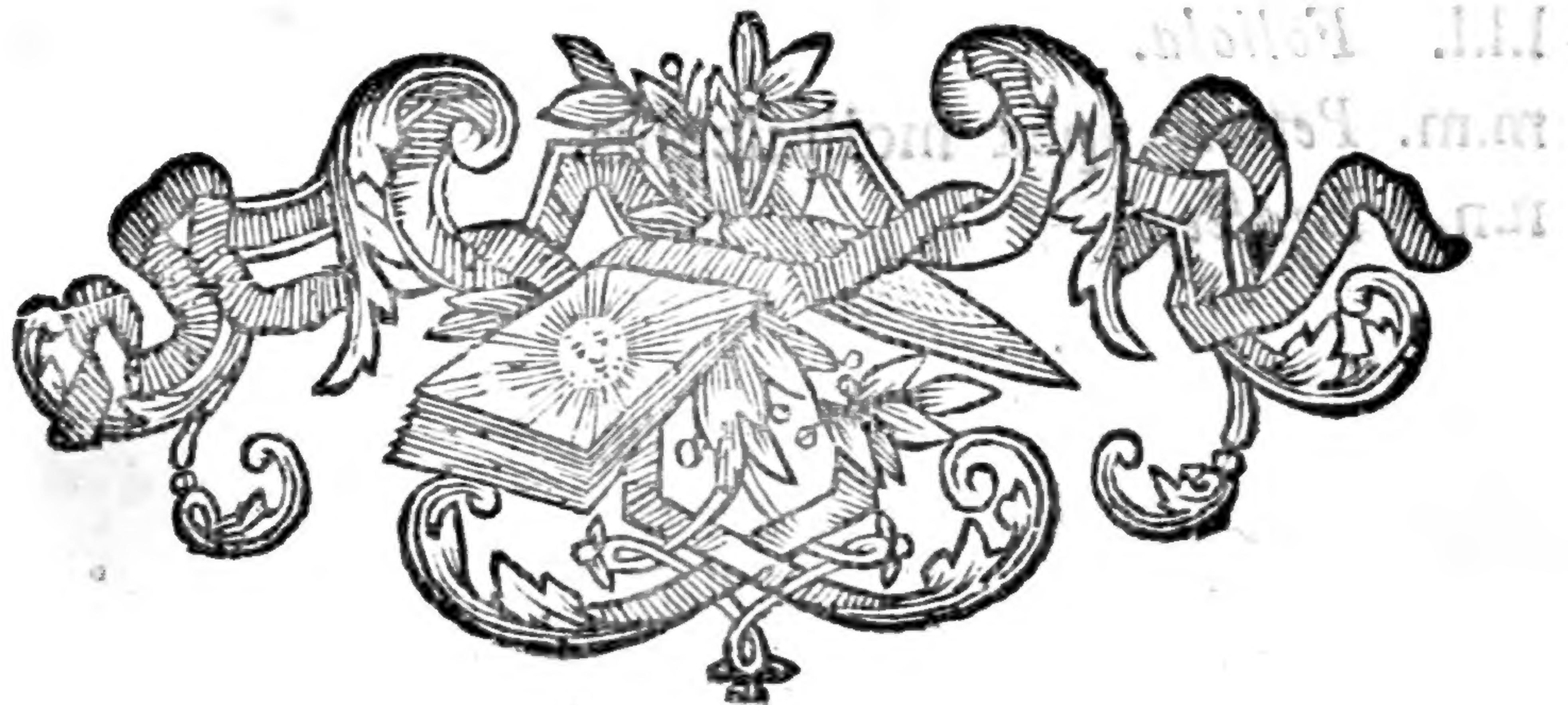
2. Podagricus LX annorum, a materia podagrifica ad abdomen & pectus retrograda, semel inopinato suffocanti adeo *Asthmate* metastatico afflatus est, ut omnino putaret se in agone mortis esse. Medicus, ad illum vocatus, accedens mox prescripsit radicem Qvassiae, more supra exposito bibendam, quæ tam præsentanea ægro fuit Medicina, ut, post aliquot horas, non Asthma solum penitus sublatum sit, sed cruciatus etiam, quos in abdome passus fuisset, quoad maximam partem fuerint sedati.

3. Femina XXX annorum, ante aliquod tempus, humida se insinuante tempestate vernali, cameram petiit, ad res culinares peragendas, minus calidam. Sentiebat quidem mox abdomen frigescendum, sed nullis tamen utebatur remediis. Elapso itaque uno alterove die, atrocissima infestata est *Colica*, quæ non solum noctes insomnes, verum etiam tempus in primis pomeridianum, praedolore terminibusque, gravissimum reddidit. Adhibeban-

bantur evacuantia, fomentationes, carminativa, anodyna, digestiva &c., sed omnia in cassum. In urina conspiciebatur sedimentum paucum lateritii coloris. Hinc quoque præscribebatur China, quam copiose sumsit tam in substantia, quam in infuso; at eodem, quo reliqua, effectu nempe prorsus irrito. Tandem propinatum fuit infusum *ligni Qvassiae*, cuius libra unica primo die hausta tantum effecit, ut urina statim plus sedimenti crassioris deposuerit, & ægra, post paucos dies, pristinam recuperaverit sanitatem.

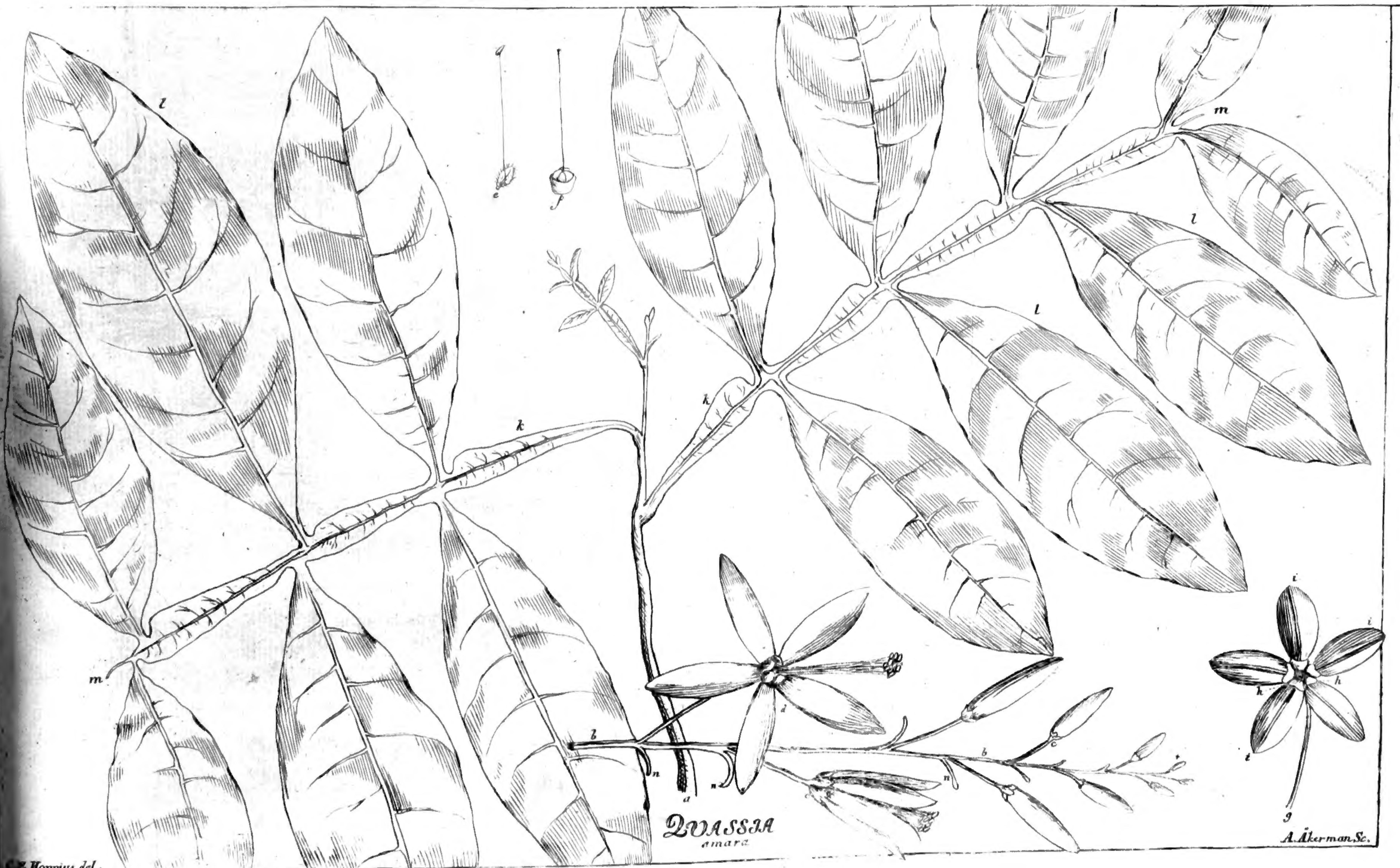
Itaque, quum ex allatis liqueat quam divinum Lignum QVASSIÆ medicamentum sit, Pharmacopolas Regni nostri non satis unquam monere possum, ut illud sibi ab America solicite acquirant; unde Medici sic specificum efficacissimum habeant, quo miseræ succuratur mortalium vitæ, imprimis cum Hemitritæa hodie apud nos frequenter esse cœperit.

S. D. G.

EXPLICATIO TABULÆ.

- a. *Ramulus* recens arboris.
- b.b. *Racemus* florum.
- c.c. *Calyces.*
- d. *Flos* explicatus.
- e. *Stamen* squamæ nectariferæ insertum.
- f. *Pistillum* cum Germine quinque-partito.
- g. *Pedunculus* partialis.
- h.h. *Receptaculum* fructus carnosum.
- i.i. *Fructus* distincti, receptaculo inserti.
- k.k. *Petioli* alati.
- l.l.l. *Foliola.*
- m.m. *Petioli* apex molliusculus.
- n.n. *Bracteæ.*

C. Hoppius del.

